

**OBRAZLOŽENJE FINACIJSKOG PLANA HŽ PUTNIČKOG
PRIJEVOZA ZA 2021. GODINU I PROJEKCIJA ZA 2022. I 2023.
GODINU**

UVOD

HŽ Putnički prijevoz d.o.o. je trgovačko društvo u 100%-tnom vlasništvu Republike Hrvatske koje obavlja usluge prijevoza putnika željeznicom, kao jedini pružatelj tih usluga u Republici Hrvatskoj.

Posebni propisi koji se odnose na poslovanje HŽ Putničkog prijevoza su Uredba (EZ) br. 1370/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2007. o uslugama javnog željezničkog i cestovnog prijevoza putnika, Uredba (EZ) br. 1371/2007 Europskog parlamenta i vijeća od 23. listopada 2007. o pravima i obvezama putnika u željezničkom prometu, Zakon o željeznici, Zakon o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava, Zakon o ugovorima o prijevozu u željezničkom prometu i podzakonski propisi doneseni na temelju navedenih propisa.

Djelatnost HŽPP-a jest pružanje usluge javnoga prijevoza putnika u unutarnjem i međunarodnom željezničkom prijevozu. Pod time se podrazumijeva:

- povezivanje gradskih središta i lokalnih sredina u Hrvatskoj s gradovima u Europi te masovan prijevoz putnika unutar većih gradova i prigradskih područja
- povezivanje županijskih/regionalnih središta međusobno i s lokalnim sredinama (manji gradovi i općine) na cijelom području HŽ-ove mreže, formirajući na taj način usluge prilagođene putnicima koji svakodnevno koriste prijevoz vlakom
- masovni prijevoz putnika u prigradskim i gradskim područjima većih gradova RH i lokalnim sredinama gdje postoji mogućnost i potreba za takvim prijevozom, uz prijevozne cijene prihvatljive svim socijalnim strukturama potencijalnih korisnika prijevoza te maksimalna povezanost s lokalnim gradskim prijevoznicima iz drugih prometnih grana
- sezonsko povezivanje županijskih/regionalnih središta u unutrašnjosti s obalnim turističkim gradovima.

Misija HŽ Putničkog prijevoza d.o.o. je prijevoz putnika pružanjem kvalitetne i pouzdane te ekonomski i ekološki prihvatljive usluge u gradsko-prigradskom, lokalno-regionalnom te međunarodnom i unutarnjem daljinskom željezničkom prijevozu.

Vizija HŽ Putničkog prijevoza d.o.o. je postati vodeće prijevozničko poduzeće u Hrvatskoj usmjereno na masovan i kvalitetan željeznički prijevoz putnika u skladu s tržišnim načelima štiteći interese vlasnika na zadovoljstvo korisnika prijevozne usluge i radnika.

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture Republike Hrvatske povjerilo je HŽ Putničkom prijevozu d.o.o. pružanje usluga javnoga željezničkog putničkog prijevoza kojima se jamči usluga prijevoza putnika za razdoblje od 1. siječnja 2019. do 31. prosinca 2028. godine. (Ugovor br. 1/2019/DP-HŽPP o javnim uslugama za usluge od općeg gospodarskog interesa u javnom željezničkom prijevozu u Republici Hrvatskoj), osiguravajući transparentnost uz poštivanje društvenih, okolišnih i regionalnih razvojnih čimbenika.

S obzirom da je u 2020. došlo do promijenjenih okolnosti poslovanja uzrokovanih epidemijom bolesti COVID-19, promijenio se planirani opseg prijevozne usluge te su smanjeni planirani prihodi i rashodi.

Tijekom obustave željezničkoga putničkog prijevoza od 22. ožujka 2020. do 10. svibnja 2020. (ukupno 50 dana), HŽPP održavao je tzv. hladni pogon. Rad je nastavljen u obujmu potrebnom za obavljanje nužnih poslova za nesmetano funkcioniranje HŽPP-a te kako bi se čuvala pokretna i nepokretna imovina. Također, HŽPP je na relaciji Rijeka – Ogulin – Rijeka vozio četiri službena vlaka. Navedeni način funkcioniranja HŽPP-a nastavio se do ukidanja mjere obustave željezničkoga putničkog prijevoza sukladno Odluci Stožera civilne zaštite RH o privremenoj obustavi javnog prometa, klasa: 810-06/20-01/7, urbroj: 511-01-300-20-8 od 21. ožujka te je promet ponovo uspostavljen od 11. svibnja 2020. Procjenjuje se da gubitak vlastitih prihoda od prodaje karata u 2020. uzrokovan epidemijom bolesti COVID-19 iznosi oko 100 milijuna kuna dok se u 2021. očekuje oko 70 milijuna kuna manje u odnosu na planske vrijednosti u redovnim okolnostima, uz pretpostavku da ne dođe do ponovnog zatvaranja prometa.

Prijedlog Financijskog plana HŽ Putničkog prijevoza za 2021. te projekcije za 2022. i 2023. izrađene su sukladno limitima za razdjel Ministarstva mora, prometa i infrastrukture koji su određeni Smjernicama ekonomske i fiskalne politike za razdoblje 2021.-2023. te planiranom opsegu prijevozne usluge.

PRIHODI

Ukupni prihodi u prijedlogu Financijskog plana iznose 767.183.447 kuna za 2021. godinu, 857.252.827 kuna za 2022. godinu i 1.382.243.549 kuna za 2023. godinu.

U prijedlogu Financijskog plana u ukupnim prihodima poslovanja HŽ Putničkog prijevoza najveći udio odnosi se na pomoći proračunu iz drugih proračuna (uključen i dio komponente EU fondova) koji iznosi 474.323.017 kuna u 2021., 481.602.074 kuna u 2022. i 558.531.482 kuna u 2023. godini. Sredstva za financiranje EU projekata i programa sastoje se od tekućih i kapitalnih pomoći temeljem prijenosa sredstava iz EU fondova, tekućih i kapitalnih pomoći iz proračuna (nacionalna komponenta) te direktnih kapitalnih pomoći institucija i tijela EU. Ukupan planirani iznos od pomoći temeljem prijenosa EU sredstava iznosi 1.830.430 kuna u 2021. godini, 88.411.753 kuna u 2022. i 524.345.067 kuna u 2023. godini.

Ostali planirani prihodi u 2021. sastoje se od prihoda od financijske imovine u iznosu 2.500.000 kuna, prihoda od nefinancijske imovine u iznosu 67.362.595 kuna i prihoda od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga u iznosu 214.523.000 kuna.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine (prihodi od prodaje prijevoznih sredstava) planirani su u iznosu od 5.000.000 kuna u 2021. godini.

RASHODI

U prijedlogu Financijskog plana ukupni rashodi za 2021. iznose 934.002.156 kuna, 1.008.757.845 kuna u 2022. godini i 1.375.124.911 kuna u 2023. godini.

Rashodi za zaposlene u 2021. iznose 245.526.174 kuna, a odnose se na bruto plaće u iznosu od 149.880.317 kuna, doprinose za mirovinsko i zdravstveno osiguranje u iznosu od 84.145.857 kuna i ostale rashode za zaposlene u iznosu od 11.500.000 kuna.

Materijalni rashodi iznose 422.910.604 kuna, a odnose se na naknade troškova zaposlenima u iznosu od 20.365.000 kuna, rashode za materijal i energiju u iznosu od 134.875.648 kuna, rashode za usluge u iznosu od 261.006.246 kuna, naknade troškova osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 303.714 kuna i ostale rashode poslovanja u iznosu od 6.359.996 kuna.

Financijski rashodi iznose 20.629.122 kuna, a odnose se na kamate za primljene kredite i zajmove u iznosu od 15.600.000 kuna i ostale financijske rashode u iznosu od 5.029.122 kuna.

Ostali rashodi iznose 6.100.000 kuna od čega se najveći dio odnosi na naknade šteta pravnim i fizičkim osobama (5.800.000 kuna).

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine iznose 238.836.256 kuna, a čine ih:

- rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine u iznosu 202.173.204 kuna koji se odnose na prijevozna sredstva u željezničkom prometu u iznosu od 191.781.204 kuna te prijevozna sredstva u cestovnom prometu u iznosu 392.000 kuna i ulaganja u računalne programe u iznosu od 11.000.000 kuna
- rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini u iznosu 35.663.052 kune, koji se najvećim dijelom odnose na ulaganja u prijevozna sredstva (35.513.052 kune).

RAČUN FINANCIRANJA

Prijedlogom Financijskog plana HŽ Putničkog prijevoza za 2021. i projekcijama za 2022. i 2023. godinu projicirani su prihodi i rashodi poslovanja koji rezultiraju deficitom od 166.818.709 kuna u 2021. godini, 151.505.018 kune u 2022. te suficitom od 7.118.638 kuna u 2023. godini.

Tijekom prethodnih godina zbog nedostatka vlastitih sredstava bilo je nužno angažiranje kreditnih sredstava. Kontinuirano kreditno zaduživanje rezultiralo je sve većim udjelom otplate glavnice u ukupnim odljevima.

Planirani primici od financijske imovine i zaduživanja za 2021. godinu iznose 196.729.607 kuna i najvećim se dijelom odnose na zaduženja kod inozemnih kreditnih institucija vezanih uz nabavu novih motornih vlakova. U projekcijama za 2022. godinu planirani krediti od inozemnih kreditnih institucija iznose 204.305.018 kuna dok se za 2023. procjenjuju na 45.681.362 kune.

Planirani izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora za 2021. godinu iznose 51.600.000 kuna i odnose se na otplatu glavnica primljenih kredita od tuzemnih kreditnih institucija izvan javnog sektora u iznosu od 29.100.000 kuna i otplate glavnice primljenih kredita od inozemnih kreditnih institucija u iznosu od 22.500.000 kuna.

Planirani izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora u 2022. godini iznose 52.800.000 kuna te u 2023. godini 52.800.000 kuna.

POSEBNI DIO

ULAGANJA PO PROGRAMIMA

K900000 NABAVA NOVIH PRIJEVOZNIH SREDSTAVA

U 2021. planirana ulaganja iznose 192.173.204 kune. Projekcija za 2022. iznosi 308.710.845 kuna, a za 2023. 662.949.911 kuna.

Nabava novih motornih vlakova prioritet je za HŽ Putnički prijevoz s obzirom da je postojeći vozni park prosječno star više od 40 godina i neadekvatan za pružanje kvalitetne usluge, izuzev 28 novih motornih vlakova (20 elektromotornih starosti do 5 godine, 5 dizel-električnih vlakova starosti do 4 godine te 3 prototipa starosti do 9 godina). Također potrebno je napomenuti da su samo 34 vlaka klimatizirana. Nabavom novih vlakova mijenja se i tehnologija rada, odnosno klasični vagoni i lokomotive zamjenjuju se motornim vlakovima, čime se postižu uštede u operativnim troškovima.

Daljnjom realizacijom nabave novih motornih vlakova HŽPP će u svoj vozni park uvrstiti 7 elektromotornih vlakova u 2021., 14 elektromotornih vlakova u 2022. godini te 12 elektromotornih vlakova i 2 dizel-električna motorna vlaka u 2023. godini.

Nabavom novih motornih vlakova ostvaruje se važan iskorak u povećanju sigurnosti i postizanju konkurentnosti na prijevoznom tržištu, što uz ostale investicije znatno pridonosi ostvarenju utvrđenih strateških ciljeva.

K900001 INVESTICIJE U PRIJEVOZNE KAPACITETE

U 2021. planirana ulaganja u postojeći vozni park iznose 35.513.052 kune. Projekcija za 2022. iznosi 17.364.625 kuna te za 2023. 28.782.625 kuna. Sredstva se usklađuju s dinamičkim potrebama za održavanjem, što se određuje temeljem kriterija protoka vremena i prijeđenih kilometara, a što je definirano Pravilnikom o željezničkim vozilima (NN 121/15).

K900002 INVESTICIJE ZA INFORMATIZACIJU SUSTAVA I GRAĐEVINSKE OBJEKTE

U 2021. planirana ulaganja u informatizaciju sustava iznose 11.000.000 kuna te 150.000 kuna u građevinske objekte. Projekcija za 2022. uključuje 1.450.000 kuna za informatizaciju sustava i 150.000 za građevinske objekte, a za 2023. 900.000 kuna za informatizaciju i 150.000 kuna za građevinske objekte.

Program informatizacije u najvećoj se mjeri odnosi na uvođenje LOGIS sustava (Sustav za upravljanje voznom parkom i pratećim resursima) te projektima vezanim uz informatičku infrastrukturu i sigurnost.